

**COMMISSIE VOOR FINANCIËLE HULP
AAN SLACHTOFFERS VAN OPZETTELIJKE GEWELDDADEN
EN AAN DE OCCASIONELE REDDERS**

AFDELING TERRORISME

**GIDS VOOR FINANCIËLE
HULP**

Het doel van deze gids is de slachtoffers van terrorisme en hun naasten een gedetailleerde en eenvoudig toegankelijke uitleg te geven over de procedure en de voorwaarden van de financiële hulp die de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden – afdeling Terrorisme, of de 'Commissie', kan verlenen (voor alle duidelijkheid: in deze gids wordt de term 'Commissie' gebruikt om te verwijzen naar de Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers).

De juridische en/of technische terminologie blijkt vaak moeilijk toegankelijk voor de slachtoffers en rechtvaardigt bijgevolg een noodzakelijke verduidelijking om iedereen in staat te stellen de rol en de grenzen van het optreden van de 'Commissie' te begrijpen.

TER HERINNERING

De Commissie voor financiële hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders is een administratief rechtscollege dat, onder bepaalde voorwaarden, financiële hulp kan toekennen aan de slachtoffers van een opzettelijke gewelddaad. De Commissie is opgesplitst in twee afdelingen: de afdeling Terrorisme (die de aanvragen voor financiële hulp van slachtoffers van terroristische feiten behandelt) en de Algemene afdeling (die de aanvragen van slachtoffers van alle andere opzettelijke gewelddaden, zoals gewelddadige overvallen enz., behandelt). De opdracht die de wet aan de 'Commissie' heeft toevertrouwd, is de mogelijkheid om financiële hulp te verlenen (het gaat dus niet om een volledige financiële schadeloosstelling of een volledig financieel herstel van het door een slachtoffer geleden nadeel). De 'Commissie' is dus niet bevoegd voor de psychosociale nazorg van de slachtoffers.

Met het oog op een beter begrip van de procedure voor financiële hulp, heeft de Commissie voor financiële hulp deze gids opgesteld. In de gids wordt een antwoord gegeven op de belangrijkste vragen die slachtoffers van terrorisme in de loop van de procedure stellen.

INHOUDSOPGAVE:

Pagina 3 HOOFDSTUK I: DE PROCEDURE

Pagina 5 HOOFDSTUK II: SCHADEPOSTEN EN SLACHTOFFERCATEGORIEËN

Pagina 10 HOOFDSTUK III: MEDISCHE EXPERTISE

Pagina 11 HOOFDSTUK IV: SUBSIDIARITEIT

Pagina 12 HOOFDSTUK V: FAQ – PRAKTISCHE KWESTIES

Pagina 14 HOOFDSTUK VI: WOORDENLIJST

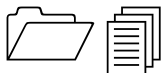
HOOFDSTUK I: DE PROCEDURE

Er bestaat een te volgen procedure voor het verkrijgen van financiële hulp van de Commissie. Laten we de verschillende stappen van deze procedure in detail bekijken.

1 Financiële hulp kan alleen worden verleend voor feiten van terrorisme die als zodanig zijn erkend (door de federale regering) bij koninklijk besluit. Zonder deze erkenning kunt u dus geen financiële hulp aanvragen. Houd er rekening mee dat er meerdere weken liggen tussen het moment van de aanslag en het moment van de erkenning.

2 Aanvragen voor financiële hulp moeten worden ingediend met behulp van het speciaal hiervoor bestemde formulier. Dit formulier is beschikbaar op de website van de FOD Justitie (www.just.fgov.be) of op aanvraag bij de Commissie (per e-mail: terrorvictims@just.fgov.be). De formulieren kunnen worden ingediend door neerlegging bij de Commissie, per post (gewoon of aangetekend) of per e-mail (terrorvictims@just.fgov.be).

3 Bij het aanvraagformulier moet u bewijsstukken voegen, zoals medische verslagen of expertiseverlagen die in uw bezit zijn, bewijzen van kosten voor geneeskundige verzorging, inkomensverlies, materiële kosten, advocatenkosten, begrafeniskosten (in geval van overlijden van het rechtstreekse slachtoffer) en bewijzen van tegemoetkomingen door de verzekeringsmaatschappijen. Aan het eind van het aanvraagformulier vindt u een overzicht van de documenten die bij uw formulier moeten worden gevoegd.

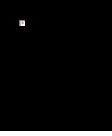
4 De termijn waarbinnen u een aanvraag voor financiële hulp kunt indienen, is niet onbepaald. U beschikt over een termijn van drie jaar vanaf de datum van publicatie van het koninklijk besluit dat de feiten erkent als terroristische feiten. Een voorbeeld? De terreuraanslag in het metrostation van Maalbeek is erkend in het koninklijk besluit van 15 maart 2017 dat op 17 maart 2017 is gepubliceerd. De aanvraag voor financiële hulp moet daarom uiterlijk drie jaar na 17 maart 2017, d.w.z. uiterlijk op 18 maart 2020, worden ingediend. In geval van twijfel kunt u het best contact opnemen met de Commissie (e-mail: terrorvictims@just.fgov.be).

5 Binnen enkele dagen na ontvangst van uw aanvraag stuurt het secretariaat van de Commissie u een ontvangstbevestiging, waarin wordt bevestigd dat uw aanvraag goed werd ontvangen door de Commissie. Op dat document wordt ook het referentienummer van uw dossier vermeld. De ontvangstbevestiging kan ook opmerkingen over uw aanvraag bevatten en u kan worden verzocht uw aanvraag aan te vullen als die niet volledig is.

6 Wanneer uw dossier volledig is (met andere woorden wanneer alle nodige bewijsstukken zijn toegezonden), moet de Commissie (die een rechtscollege is) beslissen of u financiële hulp kunt krijgen en zo ja, voor welk bedrag. Het onderzoek van een aanvraag gebeurt tijdens een hoorzitting. De Commissie kan oordelen op basis van de stukken (zonder uw aanwezigheid en enkel op basis van de documenten/bewijsstukken in uw dossier), maar kan u ook horen (u moet vragen om op de hoorzitting te worden gehoord). Hoe weet u of uw dossier volledig is? Wanneer uw dossier volledig is, brengt het secretariaat van de Commissie u daar per post of e-mail van op de hoogte.

7   In de weken na de hoorzitting ontvangt u de uitspraak van de Commissie over uw aanvraag voor financiële hulp. De juridische term is 'beschikking'.

8 Indien u instemt met de beschikking en de Commissie u financiële hulp heeft toegekend, moet u uw bankrekeninggegevens en een kopie van uw identiteitskaart en bankkaart verstrekken. Het secretariaat van de Commissie zal vervolgens de hulp op uw rekening storten. De betaling kan enkele dagen, soms enkele weken in beslag nemen.

HOOFDSTUK II: SCHADEPOSTEN EN SLACHTOFFERCATEGORIEËN

Een schadepost komt overeen met een specifieke schade die het slachtoffer in zijn vermogen (bijvoorbeeld: inkomensverlies) of persoon (bijvoorbeeld: morele schade, arbeidsongeschiktheid) treft.

De lijst van schadeposten die kunnen worden gevorderd, is afhankelijk van de slachtoffercategorie waartoe u behoort. Zo heeft de post 'inkomensverlies' alleen betrekking op de rechtstreekse slachtoffers. Bovendien zijn niet alle schadeposten noodzakelijkerwijs in alle situaties terug te vinden. De Commissie onderzoekt elk dossier afzonderlijk, op basis van de persoonlijke situatie van elk slachtoffer en de overgelegde bewijsstukken (facturen enz.).

Bovendien zal voor bepaalde schadeposten (arbeidsongeschiktheid, morele schade van het rechtstreekse slachtoffer enz.) een medische expertise noodzakelijk zijn (zie het **hoofdstuk** 'medische expertise').

Hieronder hebben wij, volgens de betrokken slachtoffercategorie, de schadeposten die bij de Commissie kunnen worden aangevraagd, gegroepeerd. De lijst van posten per categorie is limitatief (ze is voor elke slachtoffercategorie opgenomen in de wet van 1 augustus 1985), wat betekent dat de schadeposten die niet in de lijst zijn opgenomen, door de Commissie niet in aanmerking worden genomen, en dit in overeenstemming met het wettelijk kader.

SLACHTOFFERCATEGORIEËN

Om te weten welke schadeposten de Commissie in uw situatie kan beoordelen, is het allereerst van belang te weten tot welke slachtoffercategorie u behoort. Wij hebben hieronder de verschillende categorieën slachtoffers en de overeenkomstige schadeposten gegroepeerd.

Rechtstreekse slachtoffers

Definitie: Het rechtstreekse slachtoffer is een persoon die aanzienlijke lichamelijke of psychische schade heeft geleden als rechtstreeks gevolg van een opzettelijke gewelddaad. Het rechtstreekse slachtoffer is dus de persoon tegen wie de gewelddaad is gepleegd. Een getuige die met de scène is geconfronteerd, wordt niet als rechtstreeks slachtoffer beschouwd.

De volgende schadeposten kunnen worden aangevraagd:

A Morele schade

De morele schade van de rechtstreekse slachtoffers, die voor de rechtbanken en verzekeringsmaatschappijen doorgaans wordt uitgedrukt als 'persoonlijke ongeschiktheid', omvat de gevolgen van de niet-economisch kwantificeerbare feiten van de aantasting van de fysieke en psychische integriteit van het slachtoffer in zijn dagelijkse leven, met uitsluiting van huishoudelijke activiteiten. Dit kan inhouden: verlies van levenskwaliteit, beperkingen en stoornissen in gedragingen en/of daden en/of dagelijkse handelingen,

veroorzaakt door het letsel; de frustraties en angsten als gevolg van de nawerkingen veroorzaakt door de feiten, de invloed op persoonlijke activiteiten zoals vrijetijdsbesteding, sport en hobby's, en op sociale, vriendschappelijke en familierelaties.

B Tijdelijke en/of blijvende arbeidsongeschiktheid/invaliditeit

Arbeidsongeschiktheid is een tijdelijke (gedeeltelijke of volledige) onbekwaamheid om een beroepsactiviteit uit te oefenen. Invaliditeit is een blijvende (gedeeltelijke of volledige) vermindering van bepaalde bekwaamheden. De mate van arbeidsongeschiktheid/invaliditeit (tijdelijk en/of blijvend) wordt uitgedrukt in een percentage, van 0 tot 100%, en verandert in de loop van de tijd. Uw nawerkingen worden blijvend wanneer ze stabiliseren (consolidatie van nawerkingen).

C Esthetische schade

Esthetische schade is de definitieve verandering van het fysieke voorkomen als gevolg van de feiten. Een deskundige zal de graad van deze schade moeten bepalen (er zijn 7 verschillende graden, van de lichtste tot de zwaarste), waarbij met name rekening wordt gehouden met de aard, de plaats en de intensiteit van de fysieke aantasting (bv. littekens).

D Inkomensverlies

Dit betreft het inkomensverlies van het rechtstreekse slachtoffer, dat rechtstreeks verband houdt met de feiten. Het kan gaan om een daling van het inkomen (in vergelijking met de situatie vóór de feiten) of om een totaal verlies van inkomen sinds de feiten.

E Kosten voor geneeskundige verzorging (farmaceutische producten, ziekenhuizen, psychologische/psychiatrische nazorg enz.)

Dit zijn kosten voor geneeskundige verzorging die rechtstreeks verband houden met de aanslagen en waarvoor de mutualiteit of de verzekeringsmaatschappijen geen dekking verlenen. Opgelet, voor slachtoffers van terrorisme die het statuut van nationale solidariteit hebben gekregen, moeten de kosten voor de geneeskundige verzorging in de eerste plaats worden voorgelegd voor terugbetaling door de mutualiteit en/of de HZIV (meer informatie over de rol van de HZIV in de verklarende woordenlijst aan het eind van deze gids).

F Materiële kosten (max. € 1.250)

Voor de Commissie zijn dit de kosten in verband met het 'materiaal' dat u op u/bij u droeg op het ogenblik van de feiten en dat werd vernield of beschadigd (bv. uw kleren, bril, tas, telefoon ...). Voor deze post mag de Commissie het maximumbedrag van € 1.250 euro niet overschrijden.

G Procedurekosten, waaronder rechtsplegingsvergoedingen

Dit zijn de kosten van de gerechtelijke procedure (burgerlijke partijstelling, expertisekosten van uw eigen deskundige) inclusief de rechtsplegingsvergoedingen (dit is het vaste deel van de advocatenkosten dat een rechter aan het einde van de gerechtelijke procedure toekent). Opgelet, slachtoffers van terrorisme kunnen geen rechtsplegingsvergoedingen verkrijgen bovenop de advocatenkosten, waarvoor een specifieke post bestaat. De tegemoetkoming van de Commissie voor de procedurekosten is vastgesteld op maximaal € 6.000.

H Advocatenkosten

Dit is een specifieke post voor slachtoffers van terrorisme. De Commissie kan uw advocatenkosten terugbetalen indien die niet door de verzekeringsmaatschappijen worden gedekt. De Commissie zal u geen geldbedrag toekennen waarmee u vervolgens een advocaat kunt kiezen: het gaat alleen om een terugbetaling van advocatenkosten op basis van gedetailleerde facturen. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 12.000 toekennen.

I Verlies van één of meer schooljaren

Deze post is bedoeld als herstel van het verlies (er moet dus een bewijs worden geleverd van een falen op school dat rechtstreeks verband houdt met de feiten) van een of meerdere jaren op school, aan de universiteit of voor een andere studie.

J Reis-/verblijfkosten

De reiskosten (per vliegtuig, auto enz.) en verblijfkosten (hotel enz.) kunnen uitsluitend worden gevorderd door Belgische slachtoffers of slachtoffers die in België wonen in het geval van terroristische feiten in het buitenland of door buitenlanders die niet in België wonen in het geval van terroristische feiten in België. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 6.000 euro toekennen.

☑ De onrechtstreekse slachtoffers in geval van overlijden van het rechtstreekse slachtoffer of in geval van overlijden van de occasionele redder

Definitie: Het onrechtstreekse slachtoffer is de erfgerechtigde – de persoon die kan erven – (in de zin van artikel 731 van het Burgerlijk Wetboek) tot en met de tweede graad, maar ook de aanverwant tot en met de tweede graad van een persoon die is overleden ten gevolge van een opzettelijke gewelddaad of de persoon die in een duurzaam gezinsverband samenleefde met de overleden persoon.

De volgende schadeposten kunnen worden aangevraagd:

A Morele schade

De morele schade of het affectieve nadeel houdt rekening met de emotionele impact die het overlijden van een rechtstreeks slachtoffer heeft op zijn naasten. Het overlijden van een slachtoffer raakt zijn naasten vanuit emotioneel oogpunt in die zin dat elke mogelijkheid om een affectieve relatie met die persoon te hebben, wordt tenietgedaan. Het bedrag van de financiële hulp houdt rekening met de graad van verwantschap tussen het overleden slachtoffer en de verwant en kan ook rekening houden met de vraag of het overleden slachtoffer en de verwant voorafgaand aan de feiten al dan niet samenwoonden.

B Kosten voor geneeskundige verzorging (farmaceutische producten, ziekenhuizen, psychologische/psychiatrische nazorg enz.)

Dit zijn kosten voor geneeskundige verzorging die rechtstreeks verband houden met de aanslagen en waarvoor de mutualiteit of de verzekeringsmaatschappijen geen dekking verlenen. Opgelet, voor slachtoffers van terrorisme die het statuut van nationale

solidariteit hebben gekregen, moeten de kosten voor de geneeskundige verzorging in de eerste plaats worden voorgelegd voor terugbetaling door de mutualiteit en/of de HZIV.

C Verlies van levensonderhoud

Verwanten die financieel afhankelijk waren van het beroepsinkomen van het overleden slachtoffer, kunnen verzoeken om het percentage van het inkomen waarover zij persoonlijk beschikten of hadden kunnen beschikken. Daarom moet worden bepaald wat het inkomenspercentage is dat het slachtoffer besteedde aan dat levensonderhoud. Bij de beoordeling van het persoonlijk levensonderhoud moet onder meer rekening worden gehouden met de leeftijd van de partner en de kinderen, de vraag of het ging om een slachtoffer dat alleen werkte of dat kon rekenen op de arbeid van andere gezinsleden, het inkomensniveau, de levensstandaard van het gezin, het beroep van de overledene ...

D Begrafeniskosten

De post 'begrafeniskosten' moet in de ruimste zin van het woord worden opgevat: het kan gaan om uitvaartkosten, kosten in verband met de ceremonie en de kosten van de grafsteen of zelfs de kosten van repatriëring van het lichaam van het overleden slachtoffer naar het buitenland. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 6.000 euro per sterfgeval toekennen.

E Procedurekosten (bv. rechtsplegingsvergoedingen)

Dit zijn de kosten van de gerechtelijke procedure (burgerlijke partijstelling, expertisekosten van uw eigen deskundige) inclusief de rechtsplegingsvergoedingen (dit is het vaste deel van de advocatenkosten dat een rechter aan het einde van de gerechtelijke procedure toekent). Opgelet, slachtoffers van terrorisme kunnen geen rechtsplegingsvergoedingen verkrijgen bovenop de advocatenkosten, waarvoor een specifieke post bestaat. De tegemoetkoming van de Commissie voor de procedurekosten is vastgesteld op maximaal € 6.000.

F Advocatenkosten

Dit is een specifieke post voor slachtoffers van terrorisme. De Commissie kan uw advocatenkosten terugbetalen indien die niet door de verzekeringsmaatschappijen worden gedekt. De Commissie zal u geen geldbedrag toekennen waarmee u vervolgens een advocaat kunt kiezen: het gaat alleen om een terugbetaling van advocatenkosten op basis van gedetailleerde facturen. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 12.000 toekennen.

G Verlies van één of meer schooljaren

Deze post is bedoeld als herstel van het verlies (er moet dus een bewijs worden geleverd van een falen op school dat rechtstreeks verband houdt met de feiten) van een of meerdere jaren op school, aan de universiteit of voor een andere studie van de studerende verwanten van een overleden slachtoffer.

H Reis-/verblijfkosten

De reiskosten (per vliegtuig, auto enz.) en verblijfkosten (hotel enz.) kunnen uitsluitend worden gevorderd door Belgische slachtoffers of slachtoffers die in België wonen in het geval van terroristische feiten in het buitenland of door buitenlanders die niet in België wonen in het geval van terroristische feiten in België. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 6.000 euro toekennen.

☑ Onrechtstreekse slachtoffers in het geval van een rechtstreeks gewond slachtoffer

Definitie: Het onrechtstreekse slachtoffer bedoeld in artikel 31, 3° is de erfgerechtigde – de persoon die kan erven – (in de zin van artikel 731 van het Burgerlijk Wetboek) tot en met de tweede graad van een niet-overleden persoon (na een opzettelijke gewelddaad) die voldoet aan de voorwaarden van artikel 31, 1°, maar ook de aanverwant tot en met de tweede graad of de personen die in een duurzaam gezinsverband samenleven met het rechtstreekse niet-overleden slachtoffer.

De volgende schadeposten kunnen worden aangevraagd:

A Morele schade

De morele schade of het affectieve nadeel houdt rekening met de emotionele nawerking die de lichamelijke/psychische letsels van een rechtstreeks slachtoffer kunnen hebben op zijn naasten. Het bedrag van de financiële hulp houdt rekening met de graad van verwantschap tussen het overleden slachtoffer en de verwant en kan ook rekening houden met de vraag of het overleden slachtoffer en de verwant voorafgaand aan de feiten al dan niet samenwoonden.

B Kosten voor geneeskundige verzorging (farmaceutische producten, ziekenhuizen, psychologische/psychiatrische nazorg enz.)

Dit zijn kosten voor geneeskundige verzorging die rechtstreeks verband houden met de aanslagen en waarvoor de mutualiteit of de verzekeringsmaatschappijen geen dekking verlenen. Opgelet, voor slachtoffers van terrorisme die het statuut van nationale solidariteit hebben gekregen, moeten de kosten voor de geneeskundige verzorging in de eerste plaats worden voorgelegd voor terugbetaling door de mutualiteit en/of de HZIV.

C Procedurekosten (bv. rechtsplegingsvergoedingen)

Dit zijn de kosten van de gerechtelijke procedure (burgerlijke partijstelling, expertisekosten van uw eigen deskundige) inclusief de rechtsplegingsvergoedingen (dit is het vaste deel van de advocatenkosten dat een rechter aan het einde van de gerechtelijke procedure toekent). Opgelet, slachtoffers van terrorisme kunnen geen rechtsplegingsvergoedingen verkrijgen bovenop de advocatenkosten, waarvoor een specifieke post bestaat. De tegemoetkoming van de Commissie voor de procedurekosten is vastgesteld op maximaal € 6.000.

D Advocatenkosten

Dit is een specifieke post voor slachtoffers van terrorisme. De Commissie kan uw advocatenkosten terugbetalen indien die niet door de verzekeringsmaatschappijen worden gedekt. De Commissie zal u geen geldbedrag toekennen waarmee u vervolgens een advocaat kunt kiezen: het gaat alleen om een terugbetaling van advocatenkosten op basis van gedetailleerde facturen. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 12.000 toekennen.

E Reis-/verblijfkosten

De reiskosten (per vliegtuig, auto enz.) en verblijfkosten (hotel enz.) kunnen uitsluitend worden gevorderd door Belgische slachtoffers of slachtoffers die in België wonen in het geval van terroristische feiten in het buitenland of door buitenlanders die niet in België wonen in het geval van terroristische feiten in België. Voor deze post kan de Commissie een tegemoetkoming van maximaal € 6.000 euro toekennen.

☑ Occasionele redders

Definitie: Een occasionele redder is iemand die vrijwillig hulp biedt aan slachtoffers buiten de uitoefening van een beroepsactiviteit die verband houdt met veiligheid en buiten deelname aan een gestructureerde vereniging die hulp en bijstand verleent aan derden (bv. politieagenten, brandweerman, ambulanciers of leden van het Rode Kruis die interveniëren na de feiten om hulp te bieden aan de slachtoffers, kunnen niet worden beschouwd als occasionele redders).

De volgende schadeposten kunnen worden aangevraagd: het zijn dezelfde schadeposten als voor de rechtstreekse slachtoffers (zie hoger).

HOOFDSTUK III: MEDISCHE EXPERTISE

Zoals reeds vermeld, is het soms noodzakelijk om over medische expertise te beschikken om het nadeel van een slachtoffer te beoordelen. Dit is het geval voor de rechtstreekse slachtoffers.

Voor de Commissie heeft de medische expertise alleen betrekking op rechtstreekse slachtoffers en kan zij worden uitgevoerd:

- op verzoek van de verzekeringsmaatschappijen (arbeidsverzekering enz.);
- op uw verzoek (u kunt contact opnemen met een medisch deskundige van uw keuze);
- op verzoek van de Dienst voor de Oorlogs- en Terrorismeslachtoffers, indien u het statuut van nationale solidariteit heeft verkregen, om vast te stellen of u recht heeft op een invaliditeitspensioen. In dit specifieke geval wordt de medische expertise

uitgevoerd door het Bestuur Medische Expertise (of 'Medex'), een dienst die afhankelijk van de FOD Volksgezondheid. De expertise van het Bestuur Medische Expertise is gratis;

- op verzoek van de Commissie zelf.

De medische expertise kan dus worden opgestart voor rechtstreekse slachtoffers met lichamelijk en/of psychisch letsel.

De expertise is een handeling die wordt verricht door een medisch deskundige. Zijn hoofddoelstellingen zijn de evaluatie van de nawerkingen als gevolg van de terroristische aanslag, de vaststelling van de omvang van de schade van een slachtoffer, maar ook de vaststelling van de schadeposten die voor vergoeding in aanmerking komen en die rechtstreeks verband houden met de beleefde feiten. Voor de Commissie heeft de expertise dezelfde doelstellingen, maar de expertise moet het ook mogelijk maken om uiteindelijk te bepalen welke schadeposten in aanmerking zullen worden genomen voor financiële hulp (ter herinnering: financiële hulp is geen volledig herstel van de schade, in tegenstelling tot een schadevergoeding).

Tijdens een expertise kunt u zich laten bijstaan (op uw eigen kosten) en vergezellen door de arts van uw keuze (we hebben het dan over technisch advies) en/of uw advocaat.

Na afloop van de expertise wordt door de medisch deskundige een expertiseverslag opgesteld. Een van de essentiële elementen van een expertise (en een even essentieel element voor de Commissie) is de vaststelling van de consolidatie van de nawerkingen (en de datum van die consolidatie).

Consolidatie is een zeer belangrijk begrip als het gaat om het herstel van uw schade. Consolidatie komt overeen met het moment waarop de medisch deskundige van mening is dat uw gezondheid is gestabiliseerd (uw letsels zijn gestabiliseerd, ze hebben vaste vorm gekregen, ze evolueren niet meer en worden blijvend). Consolidatie kan plaatsvinden na een paar dagen, een paar maanden of soms na meerdere jaren. Elke situatie is anders. Mensen met dezelfde wonden kunnen verschillend genezen, ook vanuit psychisch oogpunt.

Met de consolidatie van de nawerkingen kan de deskundige onder meer uw mate van arbeidsongeschiktheid of blijvende invaliditeit (de zogenoemde percentages van blijvende ongeschiktheid) vaststellen. Voor de Commissie kan de behandeling van uw aanvraag voor financiële hulp beginnen zodra uw blijvende letsels zijn geconsolideerd. Zolang er geen consolidatie is, blijft uw verzoek om financiële hulp openstaan bij de Commissie.

De rechtbanken en de verzekeringsmaatschappijen gebruiken over het algemeen indicatieve tabellen waarin de bedragen (schadevergoeding) worden vastgesteld op grond van, onder meer, de vastgestelde percentages, maar ook op grond van de leeftijd van de slachtoffers. We hebben het dan over 'evaluatiebarema's'. De indicatieve tabellen beperken zich niet tot de kwestie van de blijvende ongeschiktheid, maar bepalen ook bedragen voor andere schadeposten (tijdelijke ongeschiktheid, morele schade voor de verwanten van een overleden slachtoffer, inkomensverlies, mislukkingen op school, kosten voor geneeskundige verzorging enz.). Deze tabellen blijven indicatief en worden niet door alle jurisdicties gebruikt, maar dienen als basis voor het bepalen van de schadevergoeding van de slachtoffers. De indicatieve tabellen vindt u terug op het internet, bij uw advocaat of bij diensten voor slachtofferhulp.

De Commissie gebruikt voor de vaststelling van de financiële hulp die zij kan toekennen, doorgaans dezelfde tabellen voor de berekening van de schade, om een zeker evenwicht tussen alle slachtoffers te waarborgen. De Commissie kent trouwens geen volledige vergoeding van de schade toe. Het gaat om een beperkte financiële hulp.

HOOFDSTUK IV: SUBSIDIARITEIT

Wij hebben de term 'subsidiariteit' reeds aangehaald. De tegemoetkoming van de Commissie is subsidiair. Wat betekent dat nu?

Zoals wij reeds hebben uiteengezet, is het niet de taak van de Commissie om een volledige vergoeding van uw schade toe te kennen. Zij kan u subsidiaire financiële hulp verlenen die kan worden beschouwd als een gebaar van solidariteit tussen alle leden van eenzelfde natie. Met andere woorden, voordat u financiële hulp van de Commissie krijgt, moet u proberen een schadevergoeding voor uw schade te verkrijgen:

- van de daders;
- van de betrokken verzekeringsmaatschappijen;
- van de mutualiteiten;
- van een andere instantie die belast is met de schadevergoeding van slachtoffers indien de terroristische feiten in het buitenland hebben plaatsgevonden (zo is voor de aanslagen in Parijs in 2015 of in Nice in 2016 de overheidsinstantie in Frankrijk die slachtoffers schadeloosstelt, het FGTI, en het is deze dienst waartoe een slachtoffer zich moet wenden).

Voordat de Commissie uw verzoek om financiële hulp onderzoekt, zal ze dus afwachten of uw schade door andere instanties (zoals verzekeringsmaatschappijen) financieel wordt hersteld. Wanneer het schadevergoedingsdossier bij de verzekeringsmaatschappijen is afgesloten, kan de Commissie uw verzoek om financiële hulp onderzoeken, maar let wel: er kan geen sprake zijn van dubbele schadevergoeding/hulp, dus de Commissie zal niet tussenbeide komen voor posten van uw schade die op een andere manier zijn vergoed. Dit is het principe van 'subsidiariteit'.

HOOFDSTUK V: FAQ – VRAGEN EN ANTWOORDEN

In dit hoofdstuk hebben wij de vragen die het vaakst worden gesteld door slachtoffers van terrorisme, gegroepeerd.

1° Wat is het maximumbedrag van de financiële hulp? Is de Commissie verplicht mij financiële hulp toe te kennen voor het bedrag dat ik wil?

Het maximumbedrag dat de Commissie u kan toekennen, is € 125.000. De Commissie (die een administratief rechtscollege is) beslist als enige over het toe te kennen bedrag op basis van de elementen van uw aanvraag (maar ook de blijvende letsels enz.) en de uit andere bronnen (verzekering enz.) verkregen hulp en schadevergoedingen, overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel. De Commissie is dus niet verplicht u het bedrag toe te kennen dat u wenst te ontvangen.

2° Moet ik op een vonnis wachten voordat ik financiële hulp kan krijgen?

Nee, u hoeft niet tot het einde van de gerechtelijke procedure te wachten om financiële hulp aan te vragen, maar de Commissie zal het verzoek om financiële hulp slechts onderzoeken vanaf het ogenblik dat:

- uw blijvende letsels geconsolideerd zijn (voor de rechtstreekse slachtoffers);
- de schadevergoedingsprocedure, met name bij met de verzekeringsmaatschappijen, is afgerond.

3° Is er een mogelijkheid om een voorschot te verkrijgen?

De slachtoffers van terrorisme kunnen inderdaad een voorschot (op de financiële hulp) aanvragen bij de Commissie, zelfs als uw blijvende letsels nog niet zijn geconsolideerd en zelfs als de verzekeringsmaatschappijen uw schadevergoeding nog niet hebben geregeld. Let wel: het doel van het voorschot is de slachtoffers zo snel mogelijk na de feiten te kunnen helpen, in de eerste weken erna.

4° Hoe kan mijn schade worden geraamd als ik niet beschik over een medisch of expertiseverlag waarin de definitieve blijvende letsels zijn beschreven?

Indien de verzekeringsmaatschappijen geen expertise hebben opgestart of indien u bijvoorbeeld om financiële redenen uw eigen expert niet heeft kunnen betalen, zal het mogelijk zijn om via de expertise van het Bestuur Medische Expertise (Medex) een evaluatie van uw schade te verkrijgen. Deze expertise is gratis en de Commissie kan er rekening mee houden. Ter herinnering, dit betreft enkel de rechtstreekse slachtoffers die het statuut van nationale solidariteit hebben verkregen (voor meer informatie, zie vraag 5°).

5° Er is een statuut van nationale solidariteit voor de slachtoffers van terrorisme. Wat houdt dit in?

In 2017 creëerde de Belgische regering een specifiek erkenningsstatuut voor de slachtoffers van terrorisme: het statuut van nationale solidariteit. Onder bepaalde voorwaarden kunnen de rechtstreekse slachtoffers van een aanslag dankzij dit statuut een invaliditeitspensioen en terugbetaling van de kosten voor geneeskundige verzorging in verband met de aanslagen verkrijgen (via de mutualiteiten of de HZIV). Voor onrechtstreekse slachtoffers blijft dit statuut beperkt tot de terugbetaling van therapiekosten.

Het statuut van nationale solidariteit wordt toegekend door de Dienst voor de Oorlogs- en Terrorismeslachtoffers (onderdeel van de FOD Pensioenen). Slachtoffers kunnen zich echter niet rechtstreeks tot de Dienst voor de Oorlogs- en Terrorismeslachtoffers wenden om dit statuut verkrijgen. De aanvraag moet via de Commissie gebeuren.

Hoe dan wel? Op het aanvraagformulier moet u op de eerste pagina aangeven of u zowel financiële hulp als het statuut van nationale solidariteit wenst te verkrijgen, dan wel of u alleen het statuut van nationale solidariteit wenst te verkrijgen. De Commissie zal uw aanvraag automatisch doorsturen naar de Dienst voor de Oorlogs- en Terrorismeslachtoffers, die vervolgens contact met u zal opnemen. De bedoeling hiervan was te voorkomen dat de slachtoffers twee aanvragen moesten indienen bij twee diensten van de Belgische Staat.

Meer informatie over het statuut via de volgende link:

<https://www.sfpd.fgov.be/nl/recht-op-pensioen/burgerslachtoffers>

6° Moet ik financiële hulp krijgen om het statuut van nationale solidariteit te verkrijgen? Kan ik enkel het statuut van nationale solidariteit aanvragen?

Een (rechtstreeks of onrechtstreeks) slachtoffer van terrorisme hoeft geen financiële hulp te verkrijgen voordat hij het statuut van nationale solidariteit kan verkrijgen. Dit zijn twee afzonderlijke beslissingen, genomen door twee verschillende diensten.

Een slachtoffer van terrorisme (rechtstreeks of onrechtstreeks slachtoffer) kan ook louter het statuut van nationale solidariteit aanvragen. Het volstaat om op het bovengenoemde aanvraagformulier van de Commissie op de eerste pagina te specificeren dat u enkel de toekenning van het statuut van nationale solidariteit aanvraagt.

7° Ik heb een advocaat nodig. Kan ik via de Commissie een advocaat krijgen? Vergoedt de Commissie de advocatenkosten?

De Commissie biedt geen advocaat en zal u geen hulp toekennen waarmee u vervolgens een beroep op een advocaat kunt doen.

Op basis van de betaalde facturen van uw advocaat kunt u de Commissie wel vragen – in de aanvraag om financiële hulp – de post 'advocatenkosten' in aanmerking te nemen.

Opgelet:

- **de Commissie kan alleen een tegemoetkoming toekennen voor advocatenkosten op basis van betaalde facturen (het gaat dus om een terugbetaling);**
- **als de honoraria van de advocaat niet door een verzekering worden gedekt;**
- **de Commissie kan maximaal € 12.000 aan gerechtvaardigde advocatenkosten vergoeden.**

8° Kan ik beroep aantekenen als ik het niet eens met de beschikking van de Commissie?

Ja. Er bestaat inderdaad een interne beroepsprocedure tegen de beschikkingen van de Commissie (ter herinnering: 'beschikking' is de term die wordt gebruikt voor de uitspraak van de Commissie, een alleensprekende rechter, op basis van uw dossier).

U kunt tegen deze beschikking in beroep gaan. Het secretariaat van de Commissie zal de beroepsprocedure toelichten in de brief die bij deze beschikking wordt gevoegd.

In geval van beroep zal de zaak opnieuw moeten worden beoordeeld door drie leden van de Commissie (samen vormen zij de 'beroepskamer' van de Afdeling Terrorisme). Het vonnis in hoger beroep wordt 'beslissing' genoemd. Houd er rekening mee dat een beroep pas maanden na uw verzoek om beroep in behandeling kan worden genomen.

Ten slotte kan men zich ook verzetten tegen de beslissing die de Commissie in beroep heeft genomen. Het gaat hier echter om een beroep in cassatie, buiten de Commissie om, dat bij de Raad van State kan worden ingesteld. De mogelijkheid van beroep in cassatie zal u worden uitgelegd in de brief die bij de beslissing van de beroepskamer van de Afdeling Terrorisme wordt gevoegd.

9° Ben ik verplicht de hoorzitting bij te wonen? Kan er een beslissing worden genomen zonder mijn aanwezigheid?

Slachtoffers (en/of hun raadslieden) mogen de hoorzitting van de Commissie bijwonen. Dit is geen verplichting (de Commissie kan oordelen zonder de aanwezigheid van de slachtoffers, we zeggen dat zij oordeelt op basis van stukken). Indien u echter de hoorzitting wenst bij te wonen, moet u dit schriftelijk aanvragen bij het secretariaat van de Commissie.

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om contact op te nemen met de afdeling Terrorisme via e-mail: terrorvictims@just.fgov.be

HOOFDSTUK VI: WOORDENLIJST

De door de Commissie gebruikte terminologie is soms moeilijk te begrijpen. Hieronder vindt u, in alfabetische volgorde, een aantal termen die regelmatig in de documenten van de Commissie worden geciteerd en waarvoor u hier een verklaring vindt.

Financiële hulp: Financiële hulp (of ook wel primaire hulp genoemd) is een financiële tegemoetkoming die de Commissie voor financiële hulp kan verlenen voor de volledige geleden schade. Het maximumbedrag dat de Commissie via de financiële hulp kan toekennen, bedraagt € 125.000 (de Commissie zal uiteraard rekening houden met het bedrag dat als voorschot is toegekend. In totaal kunt u het plafond van € 125.000 nooit overschrijden). Deze hulp kan worden toegekend aan een slachtoffer of aan zijn verwant. De financiële hulp heeft betrekking op een analyse van de geleden schade en de verschillende schadeposten waarvoor een tegemoetkoming mogelijk is (bijvoorbeeld morele schade, inkomensverlies, ongeschiktheid enz.). Er wordt rekening gehouden met de mogelijkheden van schadevergoeding voor elk slachtoffer via andere bronnen (bv. verzekeringsmaatschappijen enz.). Het onderzoek van deze hulp veronderstelt ook dat de blijvende letsels van het slachtoffer definitief zijn geworden (of geconsolideerd).

Voorschot: het voorschot is een financiële tegemoetkoming van de Commissie die tot doel heeft zo snel mogelijk financiële steun te kunnen verlenen om de slachtoffers van terrorisme te helpen de eerste kosten te dragen. De feiten moeten uiteraard vooraf bij koninklijk besluit als terroristische feiten zijn erkend.

Aanvullende hulp: het slachtoffer kan om aanvullende hulp verzoeken wanneer de schade aanzienlijk is verslechterd binnen 10 jaar na de toekenning van de primaire hulp. Verergering van het nadeel moet worden vastgesteld op basis van medische bewijsstukken (expertises). Het loutere feit dat er nieuwe kosten voor geneeskundige verzorging zijn, is geen bewijs van verergering van het nadeel.

Rechthebbende: de rechthebbende is een onrechtstreeks slachtoffer met recht op schadevergoeding wegens een familierelatie met het overleden rechtstreekse slachtoffer.

HZIV: De HZIV of Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering is een openbare instelling van sociale zekerheid. De toekenning van het statuut van nationale solidariteit geeft u extra mogelijkheden voor de terugbetaling van uw kosten voor geneeskundige verzorging. Voor rechtstreekse slachtoffers van terrorisme die het statuut van nationale solidariteit hebben verkregen, kan de HZIV bepaalde bedragen terugbetalen die niet door uw mutualiteit of verzekeringsmaatschappijen worden gedekt (voorbeelden: de persoonlijke bijdrage/remgeld, prestaties die niet door de verplichte verzekering worden erkend enz.). De tenlasteneming van deze kosten uit naam van de nationale solidariteit hangt af van hun verband met de tijdens de terroristische daad geleden schade.

Dienst voor de Oorlogs- en Terrorismeslachtoffers: dit is de dienst (die afhangt van de FOD Pensioenen) die belast is met het beheer van het statuut van nationale solidariteit voor de slachtoffers van het terrorisme. Deze dienst neemt ook beslissingen over de toekenning van een invaliditeitspensioen aan rechtstreekse slachtoffers van terroristische aanslagen.

Consolidatie: consolidatie is het moment waarop de nawerkingen (fysiek en/of psychisch) van het rechtstreekse slachtoffer zich hebben gestabiliseerd, niet meer evolueren en blijvend zijn, zodanig dat behandeling niet meer nodig is (tenzij bij verergering) en het mogelijk is om een graad van blijvende ongeschiktheid/invaliditeit vast te stellen (deze

graad wordt uitgedrukt in een percentage van 0% tot 100%). De datum van consolidatie wordt geëvalueerd door een medisch deskundige.

Beslissing: dit is de term die wordt gebruikt voor de uitspraak in (intern) beroep door de beroepskamer van de Afdeling Terrorisme van de Commissie. De beslissing wordt genomen door drie leden van de Commissie (een magistraat, een advocaat en een lid van een overheidsdienst die bevoegd is op het gebied van herstel van geleden schade).

Bestuur Medische Expertise (of Medex): dit is de federale instantie die belast is met het verrichten van medische expertises voor slachtoffers van terrorisme, met name met het oog op de vaststelling van de invaliditeitspercentages die recht kunnen geven op een invaliditeitspensioen. Het Bestuur Medische Expertise valt onder de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid.

Beschikking: dit is de term die wordt gebruikt voor de uitspraak van de Commissie in verband met een aanvraag om financiële hulp van een slachtoffer van terrorisme. De beschikking wordt uitgevaardigd door een alleensprekende rechter (magistraat).

Aanvrager: deze term verwijst naar de persoon die de financiële hulp aanvraagt/voor wie de hulp bestemd is.

Statuut van nationale solidariteit: specifiek statuut van erkenning voor slachtoffers van terrorisme en hun naasten. Afhankelijk van de categorie van het slachtoffer en onder bepaalde voorwaarden kan dit statuut recht geven op een invaliditeitspensioen en terugbetaling van kosten voor geneeskundige verzorging.

Subsidiariteit: een wettelijk principe van de Commissie dat inhoudt dat het herstel van de door een slachtoffer geleden schade eerst moet worden gevorderd en verkregen van de daders van de feiten, of van verzekeringsmaatschappijen of andere instanties (bv. sociale zekerheid), voordat hulp kan worden verkregen.

TER HERINNERING, ONZE CONTACTGEGEVENS: COMMISSIE VOOR FINANCIËLE HULP AAN SLACHTOFFERS VAN OPZETELIJKE GEWELDDADEN EN AAN DE OCCASIONELE REDDERS – AFDELING 'TERRORISME'

Postadres (voor het verzenden van aanvragen, documenten ...) : Waterloolaan 115,
1000 BRUSSEL

Adres van onze kantoren: FOD JUSTITIE - Eversstraat 2-8, 1000 BRUSSEL

Ons e-mailadres: terrorvictims@just.fgov.be